

РОБОЧА ІНСТРУКЦІЯ

водія автотранспортних засобів (керування автобусами категорій D, D1, DE, D1E на міських маршрутах основного виду перевезень пасажирів)

1. Загальні положення

1.1. Водій автотранспортних засобів керування автобусами категорій **D, D1, DE, D1E** на міських маршрутах основного виду перевезень пасажирів) (далі водій автотранспортних засобів) належить до професійної групи «Робітника»;

1.2. Призначення на посаду водія автотранспортних засобів та звільнення з неї здійснюється наказом директора автопарку з дотриманням вимог Кодексу законів про працю України;

1.3. Регулювання робочого часу та часу відпочинку водія автотранспортних засобів здійснюється відповідно до положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів (наказ Міністерства транспорту та зв'язку України № 340 від 07.06.2010 р.) та правилами внутрішнього трудового розпорядку відповідного автопарку;

1.4. Водій автотранспортних засобів підлягає регулярному медогляду відповідно до порядку і періодичності, установлених Положенням про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 05.06.2000 р. № 124/345. Допуск водія автотранспортних засобів до роботи здійснюється при наявності медичної довідки щодо придатності до керування автобусом установленого зразка та відмітки фахівця в шляховому листі щодо проходження щозмінного перед рейсового медичного огляду;

1.5. Водій автотранспортних засобів перед початком роботи та періодично проходить інструктаж з безпеки дорожнього руху (автомобільних перевезень) відповідно до порядку проведення інструктажів та стажування водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2001 р. № 975, охорони та пожежної безпеки за допомогою осіб, відповідальних за безпеку руху (перевезень), охорони праці та пожежну безпеку.

Водій автотранспортних засобів проходить стажування перед переведенням його на новий регулярний маршрут або відмінну модель автобуса, ознайомлюється з паспортом маршруту та отримує витяг з нього, проходить навчання та інструктаж щодо особливостей посадки (висадки) осіб з обмеженими фізичними можливостями;

1.6. Водій автотранспортних засобів забезпечується необхідними документами для виконання робіт з надання послуг з перевезення пасажирів та дотримання виконання покладених на нього обов'язків цією робочою інструкцією. Водій автотранспортних засобів забезпечується санітарно-побутовими приміщеннями та відповідним обладнанням;

1.7. Водій автотранспортних засобів підпорядковується безпосередньо начальнику (механіку)колони , додатково: черговому диспетчеру автопарку , на маршруті-диспетчеру АСДУ.

2.Завдання та обов'язки

Водій автотранспортних засобів:

2.1. Забезпечує перевезення пасажирів на міських маршрутах у звичайному режимі (основний вид перевезень), а також експресному режимі відповідно до встановленого маршруту та розкладу руху з дотриманням безпеки руху та культури обслуговування пасажирів;

2.2. Керує автотранспортними засобами, які відносяться до категорії "D, D1, DE, D1E" за різних дорожніх умов, має посвідчення водія на право керування транспортними засобами відповідної категорії національного зразка;

2.3. Забезпечує якісну роботу мобільним терміналом транспортної одиниці. Для ведення мовного зв'язку з диспетчером використовує гучномовний зв'язок або мікротелефонну гарнітуру відповідно до порядку експлуатації мобільного терміналу, не перешкоджаючи при цьому безпеці руху автобусу.

Доповідає диспетчеру при:

- дорожньо – транспортній пригоді або при виявленні технічної несправності автобуса;
- аварії та аварійній зупинці;
- затримці руху та заторах;
- нещасному випадку з водієм або контролером – касиром;
- порушенні громадського порядку в автобусі;
- вимушеній зупинці на вимогу працівників правоохоронних органів;
- необхідності виклику швидкої допомоги, пожежної охорони;
- інших випадків, якщо подальший рух може призвести до нещасного випадку або нанесення шкоди оточуючим;

2.4. Виконує вимоги Правил дорожнього руху;

2.5. Виконує Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;

2.6. Зобов'язаний мати із собою і пред'являти для перевірки уповноваженими особами передбачені законодавством документи.

Оформляє дорожню документацію;

2.7. Виконує правила технічної документації автобуса. Перевіряє технічний стан автобуса перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу; Проходить перед виїздом на лінію медичний огляд;

2.8. Забезпечує справність обладнання автобуса відповідно до вимог стандартів, що стосується безпеки дорожнього руху і охорони довкілля;

2.9. Стежить за виконання пасажирами своїх обов'язків та безпечним розміщенням їх багажу і ручної поклажі в автобусі;

2.10. Подає автобуси на установлені зупинки на маршруті. Зупиняє автобус для посадки та висадки пасажирів на відстані не більше ніж 0,5 метрів від краю проїзної частини дороги, так щоб передній бампер автобуса перебував проти місця установки дорожнього знака, що позначає зупинку міського транспорту;

2.11. Продає квитки пасажирам до початку руху автобуса у передбачених законодавством випадках.

2.12. Оголошує назви зупинок та порядок сплати пасажирами проїзду за допомогою радіоустановки;

2.13. Усуває технічні несправності, які виникають під час роботи на лінії та не потребують розбирання головних механізмів.

Виконує регулювальні роботи;

2.14. Заправляє автобуси паливом та іншими експлуатаційними матеріалами;

2.15. Уживає необхідних заходів до забезпечення пасажирів у разі виникнення перешкод для руху на маршруті (туман, ожеледь, тощо), які не дають змоги продовжити поїздку, також у разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді;

2.16. Здійснює перевезення пасажирів лише в салоні автобуса, не використовує при цьому кабіну, що відповідно до конструкції автобуса відокремлена від салону;

2.17. У разі вимушеного залишення автобуса при тривалій стоянці на маршруті вживає заходів, які виключають використання автобуса сторонніми особами;

2.18. Зобов'язаний бути охайно одягнутим, чемно поводитися з пасажирами. У разі забезпечення форменним одягом повинен бути одягненим у форму;

2.19. Надає допомогу пасажирам з обмеженими фізичними можливостями під час посадки і висадки;

Водію автотранспортних засобів забороняється:

- починати рух до повного закриття та відчиняти їх до повної зупинки автобуса;
- змінювати маршрут і графік руху;
- розмовляти з пасажирами, їсти, пити, курити під час руху автобуса;
- перевозити в автобусі гострі і ріжучі предмети, пожежонебезпечні, вибухові, отруйні, їдкі, сморідні та наркотичні речовини, вогнепальну зброю без чохла, інші небезпечні предмети;
- перевозити тварин, крім передбачених законодавством випадків;
- порушувати вимоги Правил надання послуг пасажирського автотранспорту, Правил дорожнього руху та Правил технічної експлуатації автобуса;
- проводити монтажні роботи мобільного терміналу, підключати чи відключати живлення;
- керувати автобусом в стані сп'яніння (алкогольного, наркотичного або іншого), під впливом лікарських препаратів, що погіршують реакцію і увагу, в хворобливому стані або в стані сильної втоми, що загрожують безпеці дорожнього руху;
- продавати пасажирам квитки під час руху автобуса;
- перевозити в кабіні пасажирів і багаж;
- користуватися під час руху засобами зв'язку, тримаючи їх у руці.

3. Права

Водій автотранспортних засобів має право:

- 3.1. Вимагати від пасажирів виконання їх обов'язків;

3.2. Не допускати до поїздки пасажирів , які не мають квитків або не пред'являють посвідчення встановленого зразка, що передбачає права на пільги щодо мплати проїзду, перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів;

3.3. Вимагати від керівника створення умов для безпечної роботи на маршруті, дотримання режиму та відпочинку водіїв, забезпечення своєчасного технічного обслуговування, ремонту та щоденного обслуговування автобуса, а також його оснащення устаткуванням і приладдям;

3.4. Контролювати роботу контролера – касира.

4. Повинен знати

Водій автотранспортних засобів повинен знати:

1. Законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух;
2. Правила дорожнього руху;
3. Особливості роботи на визначеному маршруті з урахуванням геометричних параметрів, вулично – дорожньої мережі, наявних дорожніх знаків, тощо;
4. Правила, порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом;
5. Призначення, розташування, будову, принцип дії агрегатів , складових одиниць, механізмів і систем автотранспортних засобів категорії "D, D1" та правила їх технічної експлуатації;
6. Будову , правила експлуатації і технічного обслуговування зчленованих автобусів;
7. Основи керування автотранспортними засобами;
8. Особливості керування автотранспортними засобами, що призначені для перевезення пасажирів;
9. Можливі причини дорожньо – транспортних подій та способи їх запобігання;
10. Характер впливу кліматичних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху;
11. Несправності, що виникають у процесі експлуатації автотранспортних засобів, пособи їх виявлення і усунення;
12. Порядок проведення технічного обслуговування;
13. Правила безпечного ведення робіт, пожежної безпеки та санітарії під час технічного обслуговування автотранспортного засобу та під час роботи на лінії;
14. Особливості користування експлуатаційними матеріалами (паливо, мастила, електроліт та інше);
15. Правила зберігання автотранспортних засобів на відкритій стоянці і в гаражі;
16. тарифи на послуги перевезення пасажирів;
17. Перелік категорій пасажирів, які мають право безплатного проїзду;

18. правила надання першої медичної допомоги потерпілим під час дорожньо – транспортних пригод;

19. Правові основи і відповідальність за порушення Правил дорожнього руху, Правил експлуатації автотранспортного засобу, завдання матеріальної шкоди та шкоди довкіллю;

20. Інструкцію водія при роботі в автоматизованій системі диспетчерського управління рухом міським наземним пасажирським транспортом.

5. Відповідальність

Водій автотранспортного засобу несе відповідальність:

1. За неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, що передбачені цією інструкцією, - в межах , визначених чинним законодавством України про працю;

2. За правопорушення, скоєні в процесі діяльності, - в межах визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України;

2.1. За неналежне дотримання вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів;

2.2. За неякісне виконання Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, Правил дорожнього руху та Правил технічної експлуатації автобусів, недотримання визначеного маршруту та розкладу руху автобуса;

3. За завданням матеріальної шкоди – в межах, визначених чинним цивільним законодавством про працю України.

6. Кваліфікаційні вимоги

1. повна загальна середня освіта. Професійно – технічна освіта (навчальний заклад з підготовки водіїв автотранспортних засобів).

2. Спеціальна підготовка за типовими навчальними планами і програмами підготовки водіїв автотранспортних засобів категорій "**D, D1, DE, D1E**" та кваліфікаційна атестація.

3. Наявність посвідчення водія національного зразка на право керування автотранспортними засобами категорій "**D, D1, DE, D1E**".

4. Наявність довідки про проходження обов'язкового періодичного медичного огляду в установлені нормативними документами строки.

5. Право на керування автобусами надається особам, які досягли двадцятиоднорічного віку.

Заступник генерального директора

Сергій ЛИТВИНОВ

З інструкцією ознайомлений _____

(П.І.Б.)